

Marie NOVÁČKOVÁ, *Marie Františka a Ferdinand ze Schwarzenberku. Průběh výběru vhodného ženicha pro dceru očima urozeného otce*, České Budějovice 2017, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, bakalářská práce, 86 s.

Posudek vedoucího bakalářské práce

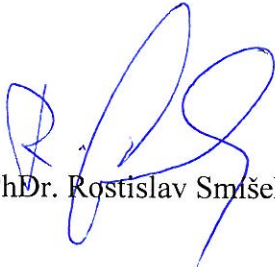
Ačkoliv pod vlivem studia dějin mentalit a kulturní antropologie část českých historiček a historiků od počátku devadesátých let 20. století soustavněji upíná svoji pozornost k postižení myšlenkového světa raně novověké šlechty českých zemí, pochopení dobových hodnot chování, poznání rituálů mezi narozením a smrtí, soužití muže, ženy a dětí ve šlechtické rodině, jen málo badatelů se zabývalo způsoby hledání a vybírání vhodných manželů a manželek pro urozené jedince v 16. a 17. století. Je proto chvályhodné, že si Marie Nováčková zvolila za téma své bakalářské práce právě tuto problematiku. Ve svém pojednání se pokusila na základě dochované korespondence, osobních poznámek šlechtice a návrhů svatebních smluv proniknout do myšlenkového světa Ferdinanda ze Schwarzenberku, a odhalit postupný vývoj a proměnu názorů tohoto šlechtice na neúspěšné hledání vhodného ženicha pro svou nejstarší dceru Marii Františku (1677-1731) v první polovině devadesátých let 17. století. V heuristické fázi svého výzkumu se musela vyrovnat s jazykově i paleograficky náročnými prameny, jež studovala v doposud neuspořádaném Rodinném archivu Schwarzenberků ve Státním oblastním archivu Třeboň, oddělení Český Krumlov.

Ve třech obsáhlých kapitolách se postupně zabývala dějinami schwarzenberského rodu do smrti Ferdinanda ze Schwarzenberku roku 1703, sňatkovými strategiemi šlechty z českých zemí na prahu novověku a rozborem konkrétních kritérií výběru vhodného partnera/partnerky. Za jádro práce lze považovat čtvrtý oddíl, v němž autorka upřela svou pozornost ke konstrukci myšlenkového obrazu ideálního ženicha v očích Ferdinanda ze Schwarzenberku. Stranou pozornosti neponechala ani nástin důvodů, které vedly urozeného otce, aby se začal vážně zabývat nabídkou knížete Františka Alexandra z Nassau-Hadamaru na uzavření sňatkové aliance s Marií Františkou ze Schwarzenberku, i průběh samotných jednání mezi oběma zainteresovanými stranami v letech 1691-1694. Důležitou úlohu v autorčině pojednání sehrála rovněž rekonstrukce sítě komunikantů, které kníže ze Schwarzenberku využil při získávání zevrubných informací o nápadníkovi, i prostředníků, kteří vedli jednání mezi Ferdinandem ze Schwarzenberku na jedné a zástupci Františka Alexandra z Nassau-Hadamaru na straně druhé. V jejich průběhu došlo podle autorky k několika kulturním nedorozuměním, například v otázce jitrního daru či jehelného, které knížata z Nassau-

Hadamaru vůbec neznala. Zde se proto nabízí otázka, z jakého právního systému, případně z jakých zvyklostí Schwarzenberkové při formulování vlastních požadavků vycházeli? Z českého práva, rodinné tradice...? Vždyť i oni patřili k tradiční říšské šlechtě, stejně jako knížata z Nassau-Hadamaru.

Díky svému pramennému výzkumu v Rodinném archivu Schwarzenberků Marie Nováčková vynesla na světlo některé doposud neznámé poznatky o sňatkových strategiích Schwarzenberků v 17. století a průběhu jednání ohledně uzavření konkrétní sňatkové aliance. Práce Marie Nováčkové ukazuje jednu z možných cest, jak proniknout do myšlenkového světa člověka na sklonku 17. století. Proto zmiňovanou bakalářskou doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

České Budějovice 13. 8. 2017

PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.